

Återrapportering Brandbergens utvecklingsprogram 2019

Sammanfattning

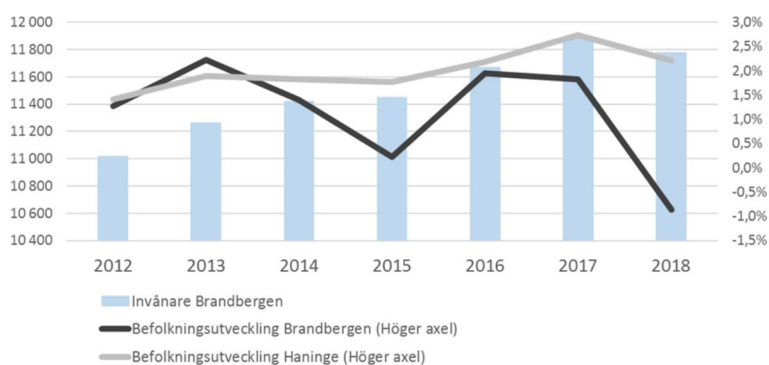
Brandbergens utvecklingsprogram antogs av kommunfullmäktige 2016-03-21 (§ 80). Den övergripande målbilden är att Brandbergen ska kännas attraktivt och välkomnande. På lång sikt behöver mentala och fysiska barriärer mellan bostadsområdena och den regionala stadskärnan brytas. Utvecklingsprogrammet innehåller riktlinjer med målår 2030 och utvecklingspunkter med målår 2020.

Kommunstyrelsen följer årligen upp pågående utvecklingsarbete i enlighet med programmet. Den här återrapporteringen avser perioden november 2018 till oktober 2019 och innehåller en övergripande bild av befolknings- och bebyggelseutvecklingen samt förvaltningens aktiviteter i Brandbergen. I bilaga visas vilka aktiviteter som har bäring på respektive riktlinje eller utvecklingspunkt i utvecklingsprogrammet.

Befolknings- och bebyggelseutveckling

Brandbergen har 11 778 invånare. Det motsvarar 13 procent av kommunens befolkning på 89 989 (2018). Under 2018 har området haft en negativ befolkningsutveckling och totalt antal

invånare har minskat, se diagram nedan. Det färdigställdes inga bostäder i Brandbergen under 2018.¹

Invånare och befolkningsutveckling i Brandbergen åren 2012-2018.

Förvaltningens aktiviteter

Nedan presenteras förvaltningarnas aktiviteter i Brandbergen mellan november 2018 till oktober 2019. Aktiviteterna visas i kartan nedan. Varje aktivitet återfinns även i bilaga som visar vilken riktlinje eller utvecklingspunkt i utvecklingsprogrammet som aktiviteten svarar mot.

¹ Samtlig statistik gäller år 2018 för basområdena Brandbergens industriområde (5211320), Brandbergens flerbostadshusområde (5211330) och Brandbergens småhusområde (5211340).

Kommunens aktiviteter mellan nov 2018-okt 2019. Streckade siffror består av ett större område. Siffrorna återfinns även i bilagan "Aktiviternas bäring på riktlinjer och utvecklingspunkter". Punkterna 1, 3-4, 8 och 20-26 är inte knutna till en specifik plats och redovisas därför inte i kartan.

1. Kommunstyrelseförvaltningen genomförde under hösten 2018 en ny trygghetsmätning i kommunen. Resultatet presenterades i slutet av 2018 och följer en skala från nivå 0-6 där 0 symboliserar "närmast obefintliga problem" och 6 symboliserar "alarmerande

påtagligt problem”. Resultatet visar inga variabler på nivå 6 i Haninge kommun. För centrala Brandbergen visade resultatet på nivå 5 gällande 5 av 32 variabler (nedskräpning, berusade personer utomhus, narkotikapåverkade personer utomhus, folk som bråkar och slåss utomhus samt tryggheten ute ensam sen kväll). Trygghetsmätningen visade inga höga problemområden (nivå 4-6) i södra Brandbergen. Där noterades nivå 3 för nedskräpning och tryggheten på buss eller tåg. Se bifogad trygghetsmätning för fullständig redovisning.

2. Kommunstyrelseförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, äldreförvaltningen, socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen genomförde i mars 2019 en trygghets- och tillgänglighetsinventering i Brandbergens centrum. Resultatet visar bland annat att det saknas kontrastmarkeringar i trappor, förekommer bilkörning inom området där det inte är tillåtet, saknas publika toaletter, är flera belysningsstolpar som inte fungerar och att belysningen på torget söder om centrum behöver förstärkas för att inte upplevas skum.
3. Kommunstyrelseförvaltningen genomförde tillsammans med polisen och representanter från kommunens alla förvaltningar (förutom äldreförvaltningen) en medborgardialog i Brandbergen

i oktober 2019. Resultatet visar bland annat att många upplever gångstråket söder om Brandbergens centrum som mörkt och att det förekommer en del påverkade personer som skapar en rädsla bland barn.

4. Kommunstyrelseförvaltningen tar fram ett lokalt åtgärdsprogram för Drevviken tillsammans med Huddinge, Tyresö och Stockholm. Det väntas vara klart under 2019 och kommer att omfatta åtgärder i utkanten av Brandbergen (dagvattendammar vid Gudöbroleden och Svartbäcken).
5. Detaljplanen för Söderby 2:773 och 6:67 syftar till att möjliggöra flerbostadshus på fastigheten. Planen är pausad och har ännu inte tilldelats resurser från planavdelningen. Tidplan för återupptagande är ännu inte bestämt.
6. Detaljplanen för Söderby 2:2 syftar till att möjliggöra byggnation av flerbostadshus och lokaler för kommersiella verksamheter på bottenvåningen. Samråd genomfördes i december 2018. Planen förbereds nu för granskning i början av 2020.
7. Planprogrammet för Brandbergsleden och Söderbyleden befinner sig i ett utredningsskede. Syftet är att samordna komplexa frågor, säkra en hög kvalitet på exploatering samt att förankra en vidareutveckling av kommundelen. Projektet är pausat.
8. Kommunfullmäktige beslutade 2018-12-10 (§ 238) att anta en ny cykelplan. Tillhörande åtgärdsplan

innehåller flera nya gång- och cykelvägar i Brandbergen (exempelvis på Brandbergsleden, Klockarleden och Dalarövägen) som kommer bidra med fler möjligheter till ett hållbart resande.

9. Stadsbyggnadsförvaltningen har under 2019 påbörjat en utredning av gång- och cykelstråket söder om Brandbergens centrum i syfte att minska oönskad biltrafik och öka den upplevda tryggheten. Som en del i det arbetet har en inventering av trafik hinder som bommar, stenar och blomlådor genomförts i flera delar av Brandbergen.
10. Kultur- och fritidsförvaltningen driver sedan 2018 konstprojektet "Ljuskonstprojekt på otrygga platser" i bland annat Brandbergen. Det sker i samarbete med elever från Brandbergsskolan och en inbjuden konstnär. Under 2019 har man bland annat inventerat otrygga platser. Resultatet blir ett konstverk på fasaden till Brandbergens centrum som enligt planerna invigs i november 2020.
11. Kultur- och fritidsförvaltningen har byggt ut klätterväggen i Brandbergshallen som invigdes i september 2019.
12. Kultur- och fritidsförvaltningen har sänkt staketet till Brandbergens idrottsplats för att göra det möjligt för publik att se aktiviteterna ståendes utanför staketet.

13. Kulturskolan har startat upp ett nytt samarbete med fritidsverksamheten (10-12 år) på Brandbergsskolan i syfte att få fler att delta i kulturskolans verksamhet.
14. Brandbergens fritidsgård har renoverats och gjort klart en lokal för e-sport och skapat en studio med inspelningsmöjligheter. Under renoveringen flyttades aktiviteterna tillfälligt till Vendelsömalms fritidsgård (exempelvis utflykter, idrottsaktiviteter och grillkvällar).
15. Föreningsbyrån hyr ut lokaler och anläggningar i Haninge. Dom har numera sin verksamhet på Norra Kronans gata 433 i Brandbergen och blir på så sätt mer synliga i området.
16. Biblioteket har för första gången lördagsöppet vid 20 tillfällen under 2019.
17. Under 2019 har alla bibliotek i Haninge blivit HBTQ-certifierade, det inkluderar även Brandbergens bibliotek.
18. Kultur- och fritidsförvaltningen har genom nya avtal sett till att det är fortsatt gratis inträde till Brandbergsbadet.
19. Äldreförvaltningen har genomfört hälsocirklar för äldre på träffpunkten i Brandbergen i syfte att påverka folkhälsan positivt.
20. Äldreförvaltningen har genomfört arbetet "Tillsammans mot ensamhet" i syfte att nå äldre som upplever ofrivillig ensamhet.

21. Stockholm Ladies Academy har, i samarbete med utbildningsförvaltningen och äldreförvaltningen, i syfte att skapa nya mötesplatser för framförallt flickor och unga. Exempel på aktiviteter som har genomförts är läxhjälp, föreläsningar och träning samt nya kopplingar mellan kommunens verksamheter. På fritidsgården i Brandbergen ser man att allt fler flickor deltar i verksamheten. Stockholm Ladies Academy har även utbildat gruppleddare i det universella föräldraskapsprogrammet ”Alla barn i centrum” (ABC).
22. Socialförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen och utbildningsförvaltningen har påbörjat föreningsdriven nattvandring under 2019. Totalt görs 10 nattvandringar i Brandbergen i syfte att öka vuxennärvaron i området.
23. Kultur- och fritidsförvaltningens har under 2019 tillsatt 4 stycken fältassistenter med uppdrag i hela kommunen men med riktade insatser i Brandbergen. De jobbar med uppsökande verksamhet i syfte att uppmuntra unga att delta i befintliga fritidsaktiviteter.
24. Socialförvaltningen har under 2019 startat ett samarbete med utbildningsförvaltningens samtliga förskoleområden, inklusive Brandbergen. Syftet är att tidigt upptäcka barn som har det svårt (exempelvis på grund av våld, missbruk, sociala omsorgsbrister, psykisk ohälsa med mera). Det är ett långsiktigt arbete.

-
25. Under 2019 tilldelades kultur- och fritidsförvaltningen statliga medel för aktiviteter för barn och unga på loven. Pengarna har bland annat använts till FC Brandbergens fotbollsskola och MHM klätterförening som anordnat klättring både inomhus i Brandbergshallen och utomhus på Gälö.
26. Socialförvaltningen har som en av 24 kommuner i Stockholmsregionen genomfört Stockholmsenkäten i Haninge. Bland annat har elever i årskurs 9 på Brandbergsskolan deltagit i enkäten vars syfte är att utgöra underlag för beslut om planering av preventiva insatser. Se bifogad sammanställning för resultat från enkäten i Brandbergen.
27. Kommunstyrelseförvaltningen har fortsatt med naturvårdande skötselåtgärder (våtmarksslätter) i Forsla kärr väster om Dalarövägen (2,8 hektar) och i Skutans naturområde (0,7 hektar), för att behålla och utveckla deras naturvärden. Slätter har under året påbörjats även i Forsla kärr öster om Dalarövägen och i södra delen av Skutans naturområde. Vissa åtgärder har utförts i samverkan med den pedagogiska verksamheten vid Miljöverkstan (Kultur- och fritidsförvaltningen) och deras elever.
28. Brandbergsskolan har under läsåret 2018/2019 ökat sitt elevtal, ökningen beror till stor del på många nyanlända. Efter att musikklasserna togs bort består nu skolans elevunderlag uteslutande av elever från socialt

utsatta områden. Elevernas kunskapsresultat har höjts generellt och de senaste fyra läsåren har gymnasiebehörigheten landat på närmare 80 procent. Det är ett tydligt trendbrott. Ökade kunskapsresultat kan även härledas till ett tydligt pedagogisk och didaktiskt arbete med lärarna och att arbetet kring anpassningar blivit en del av den ”vanliga” undervisningen. Sedan maj 2019 finns även en komplett skolledning som ger en kontinuitet och trygghet i arbetet och det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolan har en stark ekonomi som bland annat beror på fler elever än budgeterat, strukturbidrag, flexibla lösningar personellt, organisering i verksamheten och statsbidrag.

Skolan har även fortsatt satsningen på att tillgängliggöra skolmiljön både fysiskt, socialt och pedagogiskt. Exempelvis genom mobilförbud, hemklassrum och nya bord. Elevhälsan har utökats med kurator och skolsköterska och ett starkt systematiskt elevhälsoarbete. Skolan har även genomfört stödinsatser på grupp- och individnivå i årskurs 1-9 med ökade personella resurser att stötta elever som behöver möjlighet att arbeta i mindre sammanhang. Två trygghetspersoner har anställts för att fortsatt arbeta med trygghetsfrågor. Det finns nu

även flera lokalt tillsatta studiehandedare för att möta det stora behovet att studiehandedning.

Utvecklingspunkter med målår 2020 som inte har hanterats
Utvecklingsprogrammet innehåller riktlinjer med målår 2030 och utvecklingspunkter med målår 2020. Det återstår därmed ett år innan utvecklingspunkterna når sitt målår och hittills har kommunen hanterat 13 av totalt 19 utvecklingspunkter i programmet på något vis. Nedan listats de punkter som ännu inte har hanterats².

- Möjligheterna för odling på tak i Brandbergens utreds.
- Möjligheterna att synliggöra dagvattnet genom exempelvis fontän, vattenlek eller dammar undersöks.
- Referenspunkter för gående och cyklister tillförs.
- Välkomnande entréer vid huvudinfarter till Brandbergen tillförs, se föreslagna på platser på programkartan i utvecklingsprogrammet, sidan 29.
- Möjligheten att effektivisera samtliga parkeringsytor i området utreds.
- Befintliga parkeringsplatser kompletteras med väderskyddade cykelparkeringar, laddplatser för elfordon och mc-parkering.

Utvecklingsprogrammets stöd i planeringen

Pågående planuppdrag och genomförda aktiviteter ligger i linje med mål och syfte med utvecklingsprogrammet. Det har genomförts ett ambitiöst arbete som svarar upp mot

---

² Reservation för eventuella åtgärder som inte nått förvaltningens uppföljningar.

majoriteten av programmets riktlinjer och utvecklingspunkter, se bilaga på nästa sida. Förvaltningen anser att utvecklingsprogrammet kan fortsätta ge stöd åt utvecklingsarbete och framtida planering i Brandbergen.

Bilaga: Aktiviteternas bäring på riktlinjer och utvecklingspunkter
Nedan listas alla utvecklingspunkter med målår 2020 från Brandbergens utvecklingsprogram. Siffrorna till höger hänvisar till pågående planerings- och planarbete som finns i text och karta i denna uppföljning av Brandbergens utvecklingsprogram (KS 2018/472).

Utvecklingspunkter per avsnitt i Brandbergens utvecklingsprogram	Pågående arbete
Grönstruktur och vatten s. 10-13	27
Brandbergsparkens värden behålls och utvecklas utifrån det program som togs fram av Nyfiken Park.	Klart
Möjligheterna för odling på tak i Brandbergen utreds.	
Gångstråk och skyltning till grönområdet söder om Brandbergen, inklusive Forsla kärr utvecklas.	
Kunskapen om dagvattnet i Brandbergen ökas och åtgärder genomförs som fördröjer vatten och minskar föroreningarna som påverkar Drevviken.	4
Möjligheterna att synliggöra dagvattnet genom exempelvis fontän, vattenlek eller dammar undersöks.	
Rörelsestråk s. 13-15	
Gång- och cykelstråken utvecklas till ett logiskt, trivsamt, tillgängligt och tryggt nätverk.	9
Referenspunkter för gående och cyklister tillförs.	

Trafik och kommunikationer s. 15-18	
Välkomnande entréer vid huvudinfarter till Brandbergen tillförs, se föreslagna platser på programkarta.	
Arbetet med att minska bilbehovet och främja hållbara resor fortsätter.	8
Möjligheten att effektivisera samtliga parkeringsytor i området utreds.	
Befintliga parkeringsplatser kompletteras med väderskyddade cykelparkeringar, laddplatser för elfordon och mc-parkering.	
Vardagslivet s. 19-24	1-2, 12-13, 15, 22-23, 28
Kunskapen om påverkansfaktorer på folkhälsan ökas och åtgärder för att främja den utvecklas.	17, 19, 24, 26
Den upplevda tryggheten ökas genom åtgärder i den yttre miljön.	10
Samverkan mellan kommunen, fastighetsägarna, polisen och nyckelpersoner ökas.	3
Möjligheten att skapa fler mötesplatser för alla utreds.	20
Utomhusbadet utvecklas avseende verksamhet och funktion	18
Aktörsövergripande samarbeten för kostnadseffektiva och snabba lösningar gällande exempelvis städning och snöröjning utvecklas.	
Utbudet av fritidsaktiviteter för unga utvecklas med aktiviteter som i först hand inte är sportrelaterade.	11, 14, 21, 25
Tillgänglighetsbrister utmed gångvägar och i offentliga miljöer åtgärdas.	
Brandbergens centrum s. 24-26	16
Bebyggelseutveckling s. 26-28	5, 6, 7